

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Розглянуто та схвалено рішенням
Вченої ради ОДАУ
протокол № 8
від « 4 » Квітня 2023

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор
професор Михайло БРОШКОВ
_____ 2023

ПРОГРАМА

вступного іспиту з іноземної мови для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD)

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
української та іноземних мов
протокол № 4 від «30» листопада 2022

Доцент, зав. кафедри

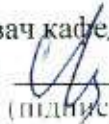
Світлана НАСАКІНА

Програма вступного іспиту до аспірантури з іноземної мови(англійська мова) для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.11 с.

Розробник: в.о. завідувача кафедри української та іноземних мов, кандидат філологічних наук,доцент, Насакіна С.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри **української та іноземних мов.**

Протокол № 4 від «30» листопада 2022 року.

Завідувач кафедри української та іноземних мов,
доцент (С.В. Насакіна)
(підпис)

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2. СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ІСПИТУ	6
3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ	8
4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	10

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма вступного іспиту до аспірантури з іноземної мови розрахована на здобувачів, які намагаються отримати ступінь доктора філософії у відповідній галузі наук і має на меті визначення рівня підготовки здобувачів з іноземної мови. Завдання навчальної дисципліни полягає у вдосконаленні й подальшому розвитку знань, навичок з іноземної мови, з огляду на актуальність інтеграції освітньої системи України у європейський та світовий освітній простір та потребу в підвищенні рівня знань з іноземних мов набутих в обсязі програми вищого навчального закладу, а також активізації практичного застосування іноземної мови для здійснення науково-дослідної діяльності, а саме приділяється особлива увага прийомам ефективної наукової аргументації, критичного читання з акцентом на аналізі літературних джерел.

Відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти, існує шість рівнів володіння мовою, розроблених Асоціацією Мовних Експертів ALTE (The Association of Language Testers in Europe): 1) елементарний або інтродуктивний (A1), 2) середній (A2), 3) рубіжний (B1), 4) просунутий (B2), 5) автономний (C1), 6) компетентний (C2).

Відповідно до Загальноєвропейської системи оцінювання знання мов, розробленої Радою Європи (CEFR (Common European Framework of Reference for Languages), користувач-початківець має рівень А (A1 та A2- базове володіння мовою, незалежний користувач має рівень В (B1 та B2- самостійне володіння мовою), досвідчений користувач має рівень С (C1 та C2- вільне володіння мовою).

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі повинні:

вміти: вільно читати оригінальну літературу іноземною мовою у відповідній галузі знань; оформляти отриману з іноземних джерел інформацію у вигляді перекладу або резюме; робити повідомлення і доповіді іноземною мовою на теми, пов'язані з науковою роботою здобувача ступеня доктора філософії, вести бесіду за фахом.

знати: правила оформлення та написання наукових професійно-орієнтованих робіт; систему мови та правила її функціонування у процесі наукової іншомовної комунікації; правила усного та письмового представлення результатів наукової та професійної діяльності; основи реферування, анотування та перекладу неадаптованої науково-популярної та професійно-орієнтованої літератури.

У результаті здобувач ступеня доктора філософії повинен володіти: навичками практичного аналізу логіки міркувань англійською мовою; навичками критичного сприйняття інформації англійською мовою. Визначальним фактором у досягненні встановленого рівня того чи іншого виду мовної комунікації є вимога професійної спрямованості практичного володіння іноземною мовою.

Відповідно, у результаті вивчення курсу мають бути сформовані фахові **спеціальні компетентності:** Комплексність у володінні інформацією щодо сучасного стану і тенденцій розвитку світової і вітчизняної сільськогосподарської науки. Здатність брати участь у наукових дискусіях, критичних діалогах на вітчизняному та міжнародному рівнях, відстоювати свою наукову позицію.

На вступному іспиті необхідно продемонструвати рівень володіння англійською мовою B2 або вище: здобувач може розуміти основні ідеї тексту як на конкретну, так і на абстрактну тему, у тому числі й дискусії за фахом, може чітко, детально висловитись на

широке коло тем, виражати свою думку з певної проблеми, наводячи різноманітні аргументи за і проти.

Програмні результати навчання

Здобувачі повинні вміти представляти результати наукових досліджень державною та іноземною мовами а також впроваджувати результати наукових досліджень у виробництво та навчальний процес.. Здобувачі повинні аналізувати наукові доробки вітчизняних та зарубіжних авторів, використовуючи сучасні інформаційні ресурси.

2. СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Екзаменаційні питання мають на меті комплексну перевірку теоретичної і практичної підготовленості здобувачів з іноземної мови. Вступний іспит до аспірантури проводиться за екзаменаційними білетами.

Час виконання завдання 1 год.

Іспит складається з трьох питань:

1. Читання автентичного тексту з фаху та письмовий переклад з іноземної мови за допомогою словника тексту обсягом не менш 900 друкованих знаків, час виконання-40 хвилин. 2. Усна співбесіда іноземною мовою, що пов'язана з біографією вступника, його науковими інтересами та планами, а також із поточними суспільно-політичними подіями в Україні та за її межами, час виконання-20 хвилин.

Оцінка знань визначається на основі округленого середнього арифметичного балу, отриманого здобувачем за відповіді на кожне питання екзаменаційного білету.

Граматичний матеріал для підготовки

Англійська мова

1. Структура речення. Безособові речення. Порядок слів в англійському реченні. Типи питальних речень.
2. Іменник. Однина та множина іменників. Присвійний відмінок.
3. Займенник. Особові, присвійні, вказівні, питальні, заперечні, кількісні, неозначені займенники.
4. Прикметник. Ступені порівняння.
5. Прислівник. Ступені порівняння.
6. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.
7. Прийменник. Прийменники часу. Прийменники місця.
Прийменники руху.
8. Дієслово. Допоміжні та смислові дієслова, дієслово-зв'язка.
9. Спосіб (дійсний, умовний, наказовий). Система часів.
10. Часи групи Indefinite, Continuous, Perfect, Perfect Continuous.
11. Модальні дієслова та їх еквіваленти.
12. Пасивний стан дієслова.
20. Пряма та непряма мова.
21. Словотворення.
22. Безособові форми дієслова.

Німецька мова

1. Будова речення. Порядок слів в німецькому реченні. Типи питальних речень.
2. Іменник та артиклі. Однина та множина іменників.
3. Займенник. Особові, присвійні, питальні, заперечні, неозначені займенники.
4. Прикметник. Ступені порівняння.
5. Прислівник. Ступені порівняння.
6. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул,

хронологічних дат, позначень часу.

7. Прийменник. Прийменники часу. Прийменники місця.

Прийменники руху.

8. Дієслово. Tempora (Gegenwart, Zukunft). Indikativ.

9. Відмінювання слабких\сильних дієслів.

10. Дієприкметник.

11. Модальні дієслова. Modalverben.

12. Активний та пасивний стан дієслів.

20. Пряма та непряма мова.

21. Словотворення.

22. Частка в німецькій мові.

Французька мова

1. Будова речення. Порядок слів в реченні. Типи питальних речень.

2. Іменник та артиклі(неозначений, означений, частковий, злитий).

3. Займенник. Особові, присвійні, питальні, заперечні, неозначені займенники.

4. Прикметник. Утворення множини прикметників. Неозначений займенниковий прикметник tout.

5. Прислівник. Ступені порівняння.

6. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.

7. Прийменник. Прийменники часу. Прийменники місця.

Прийменники руху.

8. Дієслово. Відмінювання дієслів.

9. Умовний спосіб. Дві форми часу. Граматичне значення часів умовного способу. Les temps du Conditionnel. Valeurs des temps du Conditionnel.

10. Дієприкметник.

11. Модальні дієслова.

12. Активний та пасивний стан дієслів.

20. Пряма та непряма мова.

21. Словотворення.

22. Граматичне значення дієприслівника. Утворення дієприслівника. Конструкція sans + infinitif. Заперечна форма герундія. Gérondif. Valeur grammatical du Gérondif

Список тем для співбесіди

Англійська мова

1. Introduce your scientific interests.
2. English as Global Language.
3. Agrarian education in the USA.
4. Digitalization and Science.
5. Agrarian education in Ukraine
6. Getting PhD Education.
7. Agriculture in Ukraine.
8. The famous Ukrainians in science.
9. Science Communication: the modern trends.
10. Innovation in the World Agriculture.

Німецька мова

1. Umweltschutz Probleme der Ukraine.
2. Das Bildungswesen in Deutschland
3. Das Bildungswesen in der Ukraine.
4. Fremdsprachenkurse on-line. Persönliche Meinung im Bericht äußern.
5. Fremdsprachen in unserem Leben.
6. Die deutsche Agrarpolitik.
7. Globalisierung –fluch oder segen?
8. Die Organisation für europäische wirtschaftliche Zusammenarbeit.

9. Mein Hauptfach ist Landwirtschaft.

10. Die Ukraine.

Французька мова

1. Les universités françaises.

2. Le système d'enseignement en Ukraine.

3. Ma biographie.

4. L'agriculture de la France.

5. La protection de l'environnement.

6. La position géographique de l'Ukraine.

7. La coopération ukraino-française.

8. L'enseignement en France.

9. Le système d'enseignement en Ukraine.

10. Les langues étrangères dans notre vie.

Під час проведення вступних випробувань забороняється користуватись електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ

Оцінювання іспитів здійснюється за 100-бальною шкалою, за системою ЄКТС та національною шкалою (табл. 1).

Таблиця 1.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
1	2	3	4	5	6
90 - 100	A	відмінно	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача	Високий (творчий)	Відмінно

			знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили		
82 - 89	В	дуже добре	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	Добре
74 - 81	С	добре	Здобувач вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок		
64 - 73	Д	задовільно	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задовільно
60 - 63	Е	достатньо	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому		

			за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептив но-продуктивний)	незадовільно

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Англійська мова

Основна

1. Н. М. Колісниченко, С.В.Насакіна, А.П.Масв. Іноземна мова у науковій діяльності: навч. посіб. Одеса. ОРІДУ НАДУ, 2021. 137 с.
2. Сусол Л. О., Ходжикян Д. Р. Англійська мова для студентів аграрних закладів: навчальний посібник. Одеса, 2019. 126 с.
3. Pchenko O. Англійська для науковців. The Language of Science : Підручник. 6-те вид., доопрац. К.: ТОВ «Видавниче Підприємство «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2020. 342 с. ISBN 978-617-7619-34-4 https://olgailchenkoauthor.files.wordpress.com/2017/01/2020_ilchenko_new-textbook_isbn_site.pdf
4. Pchenko O.M., Myroniuk T.M. Reading, Vocabulary, Grammar and Listening Comprehension Tests (for PhD Candidates). Тести з читання, лексики, граматики та аудіювання (підготовка до кваліфікаційного іспиту з англійської мови, рівень C1). Навчальний посібник для аспірантів. К.: ЦНДВІМ НАНУ, 2018. 62 с.
5. English for academics. Olga Bezzabotnova, Svetlana Bogolepova, Vasiliy Gorbachev, Olga Groza, Anisya Ivanova, Tatiana Kuzmina, Lyudmila

Kuznetsova, Tamara Oschepkova, Irina Pervukhina, Ekaterina Shadrova, Irina Shelenkova, Svetlana Suchkova. Cambridge. British Council, 2014. 177 p.

Додаткова

1. Cohn T. H., Hira, A. Global Political Economy: Theory and Practice. New York and London, 2016. 426p.
2. Emmerson P. Essential Business Grammar Builder. For class and self-study. Macmillan. 2010. 179p.
3. Murphy R. English Grammar in Use, 2012. 328p.
4. Pareek S. A Text book of Business Economics. 2009. 353p.
5. Тексти та завдання з дисципліни "Наукова англійська мова" для аспірантів та здобувачів економічних спеціальностей денної та заочної форм навчання. Кривий Ріг, 2018. 88 с.

Німецька мова

Основна

1. Лисенко Е.І. Вступний курс фонетики німецької мови. К.: Освіта, 2002.
2. Євгененко Д.А., Білоус О.М., Гуменюк О.О, Зеленко Т.Д. Практична граматики німецької мови. Вінниця, 2004.
3. Anne Buscha, Susanne Raven, Gisela Linthout. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprachen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Sprachniveau B1, SCHUBERT-Verlag, Leipzig, 2008. 264 S.
4. Hilke Dreyer, Richard Schmitt. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Ismaning: Hueber Verlag, 2012. 395 S.
5. Євгененко Д., Білоус О. Практична граматики німецької мови. Навч. Посібник для студентів та учнів. Вінниця, Нова книга, 2002. 334 с.
6. Кудіна О.Ф. Країни, де говорять німецькою: Навчальний посібник з лінгвокраїнознавства. Вінниця: Нова книга, 2002. 344 с.

Додаткова

1. Німецька мова: інтенсивний курс. Укл. Тупиця О. Ю. Дистанційний курс [Електрон. ресурс] [Інститут заочно-

- дистанційного навчання ВНЗ ПУЕТ] Режим доступу:
<http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/>, за паролем.
2. Deutsche Sprache [Електрон. ресурс] Режим доступу:
<https://www.goethe.de/de/spr.html>.
4. Deutsch lernen im Internet [Електрон. ресурс] Режим доступу:
https://www.deutsch-lernen.com/d_index.php.

Французька мова

Основна

1. Alcaraz M., Braud C., Calves A. Édito, Méthode de français. A1. Édition Didier, 2016. 215 p.
2. Denier M., Garmendia O., Version originale. Méthode de français A1. Édition: Maison de Langue. Paris 2018. -155 p.
3. Буцикіна Н. Є. Французька мова як друга іноземна. Le français langue seconde: навч. посібник .К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. 204 с.
4. Матвіїшин В. Г. Французька мова як друга спеціальність. Le français comme deuxième langue : Підручник для студентів. Ів.- Франківськ : Гостинець, 2001. 304 с.

Додаткова

1. Французька мова : навчальний посібник Голосні звуки Самостійна для початківців Manuel французької мови. а работа de français : niveau 5 балів Напівприголосні. débutant/ [Скарбек О.Г., Цюпа Л.В., Яцків Н.Я.]; заг. ред. Н.Яцків. Вид. друге доповнене. Івано- Франківськ: Симфонія форте, 2019. 356 с.
- 5 :Evelyne Siréjols. Vocabulaire en dialogues. Niveau débutant. Paris, 2007. 128 p.
6. Génération A1. Méthode de français. Livre+cahier. Les éditions Didier, Paris 2016. 48 p.